

Parool 9 september 2013

Melkschuit Nagebouwde platbodem nu te zien

Replica uit respect voor opa en oma

De melkschuit is in de vergetelheid geraakt. Liefhebbers bouwden een replica, te bezichtigen bij het Scheepvaartmuseum.

MARLOES DE MOOR

Stoer en robuust dobbert de Waterlandse melkschuit, een platbodem van eikenhout met koperen nagels, bij het Scheepvaartmuseum, waar hij zaterdag aankwam. Ruim honderd jaar is het zeilschip niet in Amsterdam gezien. Nu is het terug als replica. Anton Wegman, projectleider en secretaris van de Stichting de Waterlandse Melkschuit, lacht er tevreden bij. "Waterland heeft hiermee een belangrijk stuk geschiedenis terug." De melkschuiten dreigden in de vergetelheid te raken. Meer dan driehonderd jaar lang voeren ze, vaak in barre omstandigheden, over het IJ om emmers melk van de Waterlandse boerderijen naar Amsterdam te brengen. De nazaten van grootouders en overgrootouders kennen de verhalen goed. Zij weten dat de bootjes er op oude zwart-witfoto's weliswaar lieflijk en aalbaar uitzagen, maar dat het vooral bikkelen was. Dat het niet al-

leen hun opa's, maar ook oma's waren die zeilden en roeiden in de vrieskou, door storm en wild klotsend water. Aan de wal sjouwden de melkmeisjes de stad door met twee emmers melk op hun schouders, samen goed voor veertig liter. 365 dagen per jaar, want melk was altijd nodig. "Het is niet zozeer uit nostalgie of sentiment dat we deze replica wilden bouwen, maar uit respect voor onze voorouders, voor hoe zij dit voor elkaar boksten. Die succesverhalen van admiranten, ontdekkingsreizigers en de VOC-mentaliteit kennen we allemaal wel. Maar de geschiedenis van Jan met de pet is minstens zo fascinerend en vaak onderbelicht," zegt Wegman. Zelf hechten de Waterlanders destijds niet veel waarde aan hun melkschuiten. Met de komst van de pont en de veerdiensten hadden de schepjes geen functie meer. Ze verdwenen zonder al te veel weemoed in een kachel of rokerij. Met als gevolg dat er sinds 1909 geen authentiek exemplaar meer over is gebleven.

Ook originele tekeningen bestaan er niet van. Ze werden vroeger 'op het oog' gebouwd. Om de Waterlandse melkschuit na te bouwen is gebruik gemaakt van oude afbeeldingen en beschrijvingen en van een reconstructietekening die historicus dr. Gerrit J. Schutten heeft gemaakt. Mar-

Anton Wegman bij de melkschuit. 'Een mevrouw uit Frankrijk kocht meteen een part van duizend euro, omdat haar opa schipper

was geweest op een melkschuit in Zunderdorp.'

FOTO DINGENA MOL

tijn van Schaik, een ontwerper van zeilende rond- en platbodems, maakte een definitief ontwerp met de juiste maatvoering.

Scheepsbouwer Peter van Lieshout begon in februari van dit jaar met een aantal vrijwilligers aan de bouw van de schuit. Die is gefinancierd op basis van een principe dat in de achttiende eeuw al in de scheepsbouw werd gebruikt. Het schip heeft verschillende eigenaren. Particulieren of bedrijven kunnen een scheepspart van duizend of vijfhonderd euro kopen. In ruil daarvoor mogen ze één- of tweemaal meevaren met een groep van acht familieleden of vrienden. Voor een minipart van vijftig euro kun je als persoon mee op de schuit. "Hierdoor

'Door de verkoop merken we hoezeer de geschiedenis nog leeft'

merken we hoezeer de geschiedenis nog leeft. Een mevrouw uit Frankrijk kocht meteen een part van duizend euro, omdat haar opa schipper was geweest op een melkschuit in Zunderdorp. Het zijn ook vooral Waterlanders die scheepsparten kopen." De stichting komt nog vijftienduizend euro tekort van de totale kosten van zestigduizend euro. "Ik verwacht dat we dat geld zeker binnenhalen, nu de melkschuit klaar is," zegt Wegman. Hij ziet al uit naar Sail 2014. De melkschuit zal tijdens dat evenement een belangrijke plek innemen. "Het is immers één van de weinige vaartuigen die vroeger ook écht op het IJ hebben gevaren."

In de toekomst zal de replica ook worden gebruikt voor educatieve projecten over de geschiedenis en het landschap van Waterland. De boot, vernoemd naar Jacob van Zalinge, een bekende Waterlander, is drie weken te bezichtigen bij Het Scheepvaartmuseum.

M pa

Oud de

Van een ve

AMSTERDAM
geveer v
ternation
namidda
kaanse o
gekraakt.
lige ins
Zoölogisc
naast Arti

De ramen
deur aan
met hout
Het hele
het raam
opschrift
buurthuis
Naast de
'Dit gebou
denis, sin
mensen te
buurt te v
risch pand
stad maar l
beweging i
redenen ga
met het id
weer te ope
groeten, jul
Dit L-vorr
zend vierk
2011 aang
als Marok
verbonden
consulaat
Een amb
zegt van d
men, maar
consul is m
Eén van c